

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput LXXIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

curata probatione & examinatione cooptatur. Hinc quem-
admodum dæmon olim Societatis huius ortum, diemq; na-
talem præpedire conatus est, persequendo primum aucto-
rem: ita eiusdem progressum & conseruationem tollere
molitur, tollendo & abigendo semen illud, ex quo quotidie
nascuntur, qui Societatem conseruent & perpetuent. Quo
pacto olim etiam Pharao pueros masculos Hebræorum ex-
tinguebat, vt totam nationem deleteret. Et cur diabolus tan-
to furore in istam Societatē debacchatur? Quia nihil aliud
cupit, quàm vt Societas hæc, sicut & alij Ordines, fundi-
tus extirpetur & aboleatur. Cur Iesuitæ tot vbique inue-
nerunt aduersarios? Quia vitiis & flagitiis omnia redun-
dant, in quæ, tanquam imperterriti pectore milites, velis
remisq; pugnant, nec parum laudis inde consequuntur, quod
in prima acie stantes primis semper hostem in prælia poscant,
primique pro Christo quosuis labores subeant, ferisq; flu-
ctibus agitentur. Honori illis est, quodlibet pro Christo exi-
lium, & quæuis proscriptio; vt ita vestigiis patientiæ suæ
omnes orbis prouincias consignent. Honori illis est, in O-
riente tinxisse nouum orbem proprio sanguine, truculenta
Ethnicorum manu effuso, & in Occidente Oceanum tot
sociis vna strage hæreticorum rabida perfidia interem-
ptis. Honori illis sunt calumniæ & criminationes ab im-
probis & Ministris, & in primis ab Inuectiua tua profe-
ctæ; tantumque abest, vt propter res tam aduersas abiecto
sint animo & fracto, vt inde non parum spei concipiant, fo-
re, vt victoria eò sit gloriosior, quò pugna nunc ingruit mo-
lestior & vehementior.

CAPVT LXXIII.

Examinatur Epilogus Arnaldi.

Mm

In

IN Peroratione eloquentiæ tuæ frena laxasti, tædisque ardentibus exagitatus, & œstro percitus calcitras, tonas, fulminas, omnia permisces, & quidquid toxici & rabiei sub pectore latebat, eructas, omnesque tuas cohortes ex trecentis & viginti mendaciis, ducentisque calumniis collectas, explicas, & in apertum profers. Vbi Latine in ea verba prorupisti; *Quantum potero, voce Contendam*; Vbi vocem tuam futuris seculis consecrasti; vbi etiam ultimo impetu ostendisti, te esse hæreticum, dum aperte testificaris, te non posse ullam quietis partem capere, donec ex Gallia Iesuite exterminentur; tandemque optas, vt inde etiã Religio Catholica cum Iesuitis proscribatur. Quid enim aliud sibi vult hæc tua Oratio? *Nec unquam profecto a curis vacuus ac solutus hic meus erit animus, quamdiu Iesuite, Confessores illi & instructores talium Assassinorum, actus suos destinare poterunt, non in pectus modò & latera, sed in iugulum ipsum Gallie, imò Regis. At vt primum hunc communem aerem purgauerint presentie suæ fuga, tunc securus agam, tunc letus tunc videbo fractas dissectasque tota passim Gallia infortunatas illas Hispani machinas, Omnes fraternitates illæ nominis Iesu, chordæ, cucullæ, coronulæ, rosaria, collaria paruulæ, & alia infinita in fumum abibunt ac ventum. Sodalitates igitur nominis Iesu, & Congregationes B. Virginis, & alias, appellas tu Hispaniæ infelices machinas & molitiones, & vt eas exterminandas esse suadeas, suades, vt Iesuitæ expellantur. Sed dic mihi, Arnalde, suntne Congregationes istæ bonæ, an malæ? Si abnuis esse bonas, hæreticum te patefacis: Si annuis bonas, cur eici cupis? An non quia hæreticus & improbus? Et si expellendi, quicumque has Sodalitates fouent & tuentur; oportet igitur cum Iesuitis proferbere reliquos etiam Religiosos, qui plerasque illarum gubernant: Iesuitæ in suis Collegiis nullas alias habent, præter eas, quæ sunt B. Virginis; tu cupis omnes eici; cupis er-*
go, vt

go, vt qui sunt aliarum Congregationum administratores, exterminantur, vt omni cura & metu soluaris.

Eadem vtrinq; ratio est, quam non ignorauit, sed publicè alia quadam occasione exposuit Dux Niuernensis, quando in libello suo supplici dixit: *Si Iesuitæ ob sermones quosdam expellendi sunt, & si rogatu & impulsu Rectoris decretum est, vt omnia Collegia in Galliis euertantur; iure etiam postulabitur & obtinebitur, vt Monasteria Minimorum & Franciscanorū & Dominicanorum aboleantur, cum eadem sit illorum, quæ Iesuitarum causa.* Idem in proposito dicere licebit. Si Iesuitæ in exilium agendi sunt, vt tollantur Congregationes, quibus præsumt; oportebit etiam eicere quatuor Mendicantium Ordines, & omnes Religiosos, & Religionem Catholicam ex Gallia cum suis Congregationibus, vt Arnaldus sit quietus & formidinis expers. Nec abhorrebit, hoc ab hæreticorum consuetudine, qua Religiosos non simul, sed sigillatim exterminant, sumpto initio à Iesuitis, si in eorum vrbibus habitent. Ita fecerunt Pameriani, ita fieri optas in Gallia, & incipis à Iesuitis: talis patronus es Gallia & Religionis. Miserrime & funestissime causidice: vtinam sceres & intelligeres, quàm aptum & exoptatum diabolo tua lingua sit organū, & quàm idoneum instrumentum parandi & muniēdi viam Antichristo. Quid enim aliud facis infamando huic Ordinem, eiusq; ex Gallia expulsionem & proscriptionē vrgendo, actione tam dentata & acerba, quàm quòd (vt innumera alia damna silentio præteream) iuuentutem priuas bono quantumuis immenso precio non æstimabili; à Doctōribus Catholicis alienam efficis; à doctrina Catholica retrahis; ne ad Christum accedat, impedis, dum aditum ad illos, qui Christum annunciant, intercludis. Quod, quid aliud est, quàm hortum Ecclesiæ in ipsa quasi plantarum teneritudine depopulari, & in ipsis fundamentis euertere, viamq;

viamq; sternere aduentui illius, quem diuina oracula *filium perditionis* nominant.

Ioan. Gerson
libro de trahen-
ad Christū pa-
ruul. consid. 2.
ad finem.

Ioannes Gerson inter præcipuos sui seculi Doctores, Cancellarius Parisiensis, bonus Gallus & bonus Catholicus, postquam ostendisset ex Scriptura, quàm gratum Deo sit obsequium, quod pueris instituendis impenditur, & quantoperè odisset illos, qui teneram ætatem, vel suasu vel vi, vel aliaratione abs se auerterent, scripto etiam consignauit media, quibus ad se adduci possent, quæ omnia affinia sunt iis, quæ in Iesuitarum scholis obseruantur, & vsurpantur. Et sub finem, postquam declarauerat, quanti momenti sit recta iuuentutis informatio ad reparandam & instaurandam Academiam Parisiensem, & ad totius Ecclesiæ bonum promouendum, sic concludit: *Ex hac præterea consideratione consequens est, nullum magis inimicari Ecclesiæ, & præparare omnia Antichristo in eius demolitionem, quam factò aut verbis, clam vel palam, obuiantem voci Christi dicentis: Sinite paruulos venire ad me.* Hac igitur institutione sublata, probasti, te insignem esse Ecclesiæ hostem, euerforem, & Antichristi prodromum, omnibus modis aduersantem Christo, qui paruulos ad se venire iubet.

CAPVT LXXIV.

Quæ sit natura calumniæ & calumniatorum.

Hactenus puto me omnia tua argumenta dissoluisse, & perspicuè demonstrasse, Iesuitas non esse causas cladum Gallicanorum, sed potius magnarum vtilitatum in Regnum nostrum auctores: te verò miserum & ignarum esse caussidicum, sine lege, sine probatione, sine ratione, repando duntaxat rostro, dentibus